

Відеолекція 5 Хто такий ефективний лідер? (Приклади зі Святого Письма)

Знову радий вітати вас на нашому курсі "Вчися керувати". Ми вивчаємо навички, які нам потрібно мати, щоб бути більш ефективними лідерами для поширення Царства Божого в тому місці, де Бог покликав нас служити.

Під час попередніх лекцій ми розглянули поняття лідерства, і визначили його як процес, у якому лідер, взаємодіючи з уже наявною культурою («як тут чинять»), визначає найкраще майбутнє. Потім накреслює й описує дії, які необхідні для досягнення поставлених цілей. Молитва і планування є невід'ємними частинами цього процесу.

Лідер з усіма сильними і слабкими сторонами взаємодіє з групою людей, щоб визначити наявну культуру, те, «як тут чинять», щоб розробити бачення найкращого майбутнього, а потім дати поштовх до дії. Вони необхідні для досягнення цього майбутнього і планування відбуваються з молитвою.

Раніше ми розглянули кілька прикладів із життя ефективних лідерів з американської культури та світової історії, а також звернули увагу на деяких сучасних лідерів у сфері бізнесу та в церковному служінні. Це люди, які продемонстрували здатність допомагати Божому народу просуватися вперед до того, що приготував Господь. Для цього Бог дав їм розуміння (або бачення) – чого саме потрібно досягти.

У Біблії ми знаходимо чудові приклади того, що означає бути лідером. Сьогодні ми розглянемо деякі з них.

По-перше, приклад Йосипа. Ми читаємо про його життя в книзі Буття з 37 по 50 розділи. Як ви пам'ятаєте, Йосип – це молодий чоловік, улюблений син Якова. Одного разу йому снилися сні особливого значення. Перший сон про снопи, в якому снопи його братів кланяються снопу Йосипа. Другий сон, в якому зірки його братів, і навіть сонце і місяць, що символізують його батька і матір, кланяються йому. Його брати не бажали, щоб він зображував себе вищим і важливішим за них. І як наслідок – обурення з цього приводу і того, що його батько показує вияв фаворитизму до нього. Вони продали його в рабство до Єгипту. Він опиняється в будинку Потіфара. Дружина Потіфара намагається його спокусити, але Йосип тікає від неї. І в результаті вона звинувачує його в спробі зґвалтувати її, після чого юнака кидають до в'язниці. У в'язниці певний час він страждає, аж поки, зрештою, не піднімається, щоб стати другим наймогутнішим лідером нації, країни Єгипту: в часи голоду, процвітання, спершу впродовж семи років процвітання, а потім і голоду, тому що Сам Бог дав йому здатність тлумачити сні. Розповім про нього в контексті нашого курсу. По-перше, він мав бачення майбутнього. Це він зрозумів ще в дитинстві, завдяки снам, тлумачення яких дав йому Бог. Надалі, ми говоритимемо про те, як Бог веде нас до розуміння того, що потрібно досягти в майбутньому. У Йосипа це було через сні, але потрібно сказати про те, що у нього були мрії про майбутнє, де він стане визнаним лідером. Він був компетентною людиною. Ми читаємо, що, коли він приходить у дім Потіфара, то отримує владу над усім маєтком цієї важливої людини. Завдяки своїй компетентності, він знав, як вести справи, як керувати і як поводитися з людьми. У нього був твердий характер, він не збирався

йти на компроміс зі своїми переконаннями, маючи справу з дружиною Потіфара, коли вона прийшла до нього.

У Йосипа був характер, який проявлявся постійно, що показувало, що Господь був із ним. Про цей факт говориться знову і знову. Саме тому справи в нього завжди складаються добре. Навіть незважаючи на те, що він провів багато років у в'язниці та роки як раб. Але одна з найважливіших рис у його лідерстві полягала в тому, що він міг тримати в голові загальну картину. У цій картині головним був Бог і Його дії. Коли прийшли його брати – вони вдавались до спроб переконатися, що він не збирається мстити їм після смерті їхнього батька. Йосип відповів: «Ви мали намір заподіяти мені шкоду, але Бог обернув це на добро». Дивовижні слова неймовірного лідера. У результаті він врятував народ Єгипту. Він також врятував обраний Божий народ, нащадків Авраама, від яких мав походити Месія. А все це сталося, тому що він був ефективним керівником.

Мойсей. Основну частину розповіді про життя Мойсея ми знаходимо в книгах Вихід, Числа і Повторення Закону. Ми можемо багато чого сказати про Мойсея. Перш за все – це його незвичайний заклик на служіння. У третьому розділі книги Вихід прочитайте про цей випадок із займаним кущем. Ви хотіли б, щоб із вами сталося щось схоже? По-перше, Бог промовляє до нього з пойнятого вогнем куща і каже: *«Здійми взуття своє з ніг своїх, бо те місце, на якому стоїш ти, земля це свята!»*. Після цього Бог сказав: *«Я справді бачив біду Свого народу, що в Єгипті, і почув його зойк перед його гнобителями, бо пізнав Я болі його.»*. Ух ти! Приємно почути такий заклик, чи не так? Але Мойсей не хотів цього. В різнний спосіб він намагався переконати Бога не посилати його на це служіння. Коли в нього вже не стало аргументів, він сказав: *«Молю Тебе, Господи, пошли іншого, кого маєш послати.»*. Але, врешті-решт, він підкорився заклику Бога. Мойсей став неймовірним лідером. Він відомий в історії євреїв, як великий Законодавець. Мойсей мав вплив на фараона і на народ Єгипту, коли тривали страти, і на Ізраїль. Він багато в чому визначив майбутнє народу Ізраїлю, встановивши закони, які Бог дав йому на горі Синай. І оскільки Мойсей отримав їх двічі, ми також бачимо в ньому велике смирення духу. Бог сказав про нього, що він був найлагіднішою людиною на землі. У 18 розділі книги Вихід ми читаємо про пораду, яку дав його тесть Їтро. Мойсей втомлюється, тому що щодня до нього приходять безліч людей. Ізраїльтяни в пустелі приходили до нього, щоб вирішити свої проблеми і врегулювати свої розбіжності. Їтро сказав, що це недобре, потрібно знайти кращий спосіб зробити це, і пропонує нову організаційну систему. Тепер я підозрюю, що він був саме той керівник відповідно до тієї шкали, про яку ми говорили з вами минулого разу. Мойсей послушався поради. Тепер, якщо у вас є тесть, ви знаєте, як важливо бути готовим вислухати свого тестя. Змінити структуру нації Ізраїлю, щоб дозволити народу розвиватися, образно кажучи «рухатися вперед», і дозволити Мойсею відпочити. Мойсей був тим, хто тримав перед собою бачення кращого майбутнього при переході в обіцяну землю. У землю, в якій тече молоко і мед. Він був близький до Бога. Яка чудова характеристика! Отримуючи Закона, тобто 10 заповідей на кам'яних таблицях, він провів 40 днів у спілкуванні з Богом. Коли він спускається з гори, його обличчя сяє, бо він був із Богом. Отже, Мойсей, безумовно, ефективний лідер, неймовірний лідер, і ми можемо багато чого в нього навчитися.

Давид – могутній лідер. Він був природним лідером у багатьох планах. Його вибрав Бог. Ми читаємо про цю історію в I Книзі Самуїла, де Самуїл приходить і помазує його на царя, хоча в той час царем був Саул. Потім ми виявляємо, що протягом кількох років його переслідував Саул, який хотів убити його, бо розумів, що Бог благословив Давида і покликав його стати царем замість нього. І ми бачимо, як у той важкий час Давид постійно волає до Бога, шукає Бога, підкоряється тому, що Бог каже йому робити. Як людина, яка довірилася Богові, він був готовий піти на великий ризик. Уявіть, що ви – молода людина й б'єтесь з Голіафом, зростом у дев'ять футів, повністю екіпірованим і навченим вояком. І все, з чим Давид виходить на бій – це праща, п'ять камінчиків і неймовірна довіра Богові, яка говорить: «Бог дасть мені перемогу!» Ось це так! Якщо ви хотіли б дізнатися про те, що значить бути лідером, який довіряє Богові – прочитайте історію Давида. Ви також можете прочитати і про його невдачі. Їх було багато, починаючи з гріха, зробленого з Вірсавією, але Давид зміг встати після свого падіння і йти вперед. Іншими словами, він був тим, хто вчився на своїх помилках і через покаєння шукав Божого прощення, відновлення і підбадьорення. Отже, Давид – чудовий приклад лідерства, якого ми можемо наслідувати сьогодні.

Неємія, можливо, є найкращим прикладом справжнього лідера в Писанні. Коли ми знайомимося з Неємією в першому розділі його книги, то виявляємо, що Ханані, один з його братів, разом з іншими людьми приходить з Юдеї. Неємія пише, що розпитував їх про залишок євреїв, що пережили вигнання, і про Єрусалим. І вони розповіли йому, що ті, хто пережив вигнання і повернулися до Юдеї, перебувають у великій скорботі й у ганьбі. Стіни Єрусалима в руїнах і брами його спалені вогнем. Коли він почув ці новини, сів і заплакав. Кілька днів він сумував, постив і молився перед небесним Богом. Пізніше ми поговоримо про один із способів, яким Бог веде нас у приготоване для нас майбутнє і допомагає нам визначити найкращу частку. Це просто той факт, що Він дає нам тягар для чогось. Отже, Неємію покликав Бог, і в нього є ясне бачення. Він хоче відновити стіни Єрусалима якомога швидше. У ті часи мур міста був важливою будовою, тому що в місті було небезпечно, якщо не було муру. Могли знову прийти грабіжники, різні злочинні ватаги, бандити могли прийти просто в місто, щоб узяти все, що захочуть. Отже, опинитися в місті без стін було небезпечно і означало, що воно не могло розвиватися, не могло стати основою нації, до якої у визначений Богом час, має прийти Месія. Отже, Неємія усвідомлює, що це – заклик від Бога. Читаючи його книгу, ви виявите, що він часто шукає Господа в процесі свого служіння, його бачення вдосконалюється. Воно полягає в тому, щоб будувати стіну. Ви бачите, як він проявляє свої лідерські здібності, розмовляючи з жителями Єрусалима і, зрештою, переконує їх іти й будувати. Люди відповідають на його заклик позитивно. Пішли всі, крім кількох людей, які згодом створювали йому проблеми. І тоді ви виявите, що він чудово розв'язує їх, здатний подивитися на ситуації, з якими він стикається, і сказати: «О, ми можемо розв'язати цю проблему та проблеми з людьми, які погрожують напасти на місто».

Він каже: «Гаразд, ми будемо готові навіть якщо прийдуть вороги. Але, ми не перестанемо працювати. Половина з нас триматиме свої мечі та списи, а інша половина працюватиме на мурі. І, хоча, проблема за проблемою виникатиме в процесі досягнення найкращого майбутнього, він зможе придумувати правильні рішення для підлеглих йому людей. Він також вирізнявся вмінням сфокусуватися на

виконанні потрібних справ. Не раз йому пропонували зустрітися для бесіди з іншими лідерами, які в цій місцевості представляли націю, котра на цей момент контролювала Єрусалим. А він каже: «Як я можу піти звідси? Я зайнятий великою справою. Я залишуся тут і буду робити цю справу!» Якщо ви хочете дізнатися про лідерство та ефективне лідерство, прочитайте книгу Неємії. Прочитайте кілька разів і відзначте всі риси, про які ми говорили з вами, які зробили його ефективним лідером.

Звичайно, не можна говорити про лідерство, не згадуючи про **Ісуса Христа**. Протягом Євангельських оповістей Він, обраний, призначений Отцем, регулярно шукав спілкування з Богом, іноді проводячи всю ніч у молитві, особливо під час значних змін у своєму служінні. Наприклад, перед обранням учнів, Він провів ніч у молитві, бажаючи з'єднатися з Богом. Він хотів поговорити з Отцем, про найкраще майбутнє. Він зібрав те, що ми пізніше назвемо керівною командою, тих 12 апостолів, які самі стануть лідерами в Церкві, що мала бути утворена в день П'ятдесятниці. Потім Він дав їм бачення, тобто розуміння законів і принципів Царства Божого. Зауважимо, що Він неодноразово говорить на тему найкращого майбутнього. Він пов'язує це бачення з культурою, що встановилася на той час, тому що постійно звертається до Старого Заповіту. Прочитавши уривок із книги пророка Ісаї, Він каже: «Ви бачите, як кульгаві ходять, сліпі прозрівають, бідним проповідувано Євангеліє. Царство Боже вже тут, перед вами!» Він пов'язував пророцтва Божі з тим, що відбувалося в їхній культурі. Але також дав їм уявлення про найкраще майбутнє. Вони думали, що в той час ним була свобода від рабства, нав'язаного їм Римською імперією. Але в міру того, як Ісус продовжує проповідувати, проповідувати і проповідувати про Царство, вони усвідомлюють, що Царство Боже перебуває всередині нас. Він, Христос, всередині тебе. Він присвятив Себе досягненню цього бачення і був готовий померти за це. Насправді, це була інструментальна і неймовірно важлива стратегічна частина Його плану, щоб знову запропонувати спасіння людському роду, що могло статися тільки через Його смерть. Отже, ми знаходимо Його, Який молиться в саду, плаче, сходить краплями поту, як кров'ю. Приймати побої, розп'яття, робити все це через Своє бачення. Ви хочете дізнатися про ефективних лідерів? Тоді прочитайте Євангелія і зверніть увагу на слова і дії Ісуса Христа, як ефективного лідера. Зверніть увагу на те, як Він визначає найкраще майбутнє для учнів, як Він працює в рамках культури юдаїзму, що існувала в Його часи. Іноді Він виходив за межі тієї культури, як, наприклад, під час відвідування селища самарян (про це написано в четвертому розділі Євангелія від Івана), а також під час відвідування Десятимістя і Кесарії Пилипової. Але більшу частину часу Він провів, служачи в юдейській культурі, щоб підготувати абсолютно нову культуру християнства, що утвориться за межами юдаїзму, після воскресіння і вознесіння Ісуса Христа. Він постійно служить зі своїми учнями силою Святого Духа, щоб продовжувати вдосконалювати це бачення і знову розвивати його. Коли б це право було надано учням, вони б ніколи не досягли поган, одним з яких є я. Вони б ніколи цього не зробили.

Але, навіть після вознесіння з землі, Христос продовжує досягати Своїх цілей. Наприклад, у десятому розділі книги Дій святих апостолів описано, як Господь посилає видіння Петру, щоб підготувати його до того часу, коли до нього прийдуть слуги сотника – поганина. Вони приходять і кажуть: «Нас послали до Петра, щоб

запросити його піти до помешкання центуріона». Петро, будучи вже підготовленим Богом, приходить, розповідає про Ісуса Христа, і Святий Дух сходить на поган, присутніх у домі Корнилія. Після цього церковне бачення раптово шириться за межі Ізраїлю. Створюється нова реальність, у якій і погани входять до числа обраного Божого народу. Христос створює нове вчення про прекрасне майбутнє спасіння і Небес для всіх нас. Христос – неймовірно ефективний Лідер! Багато книг написано про якість Ісуса Христа, які зробили Його великим Провідником. Якщо ви бажаєте дізнатися більше, рекомендую вам прочитати деякі з них. Отже, Ісус Христос – ефективний Лідер.

Його приклад наслідували **апостоли**. Читаючи книгу Діян, ви можете помітити їхнє бачення. Воно полягає в тому, що Бог є Богом любови, а не тільки суду. Він хоче, щоб усі люди були з Ним на Небесах. Однак, досягнення найкращого майбутнього не було легким досягненням. Читаючи Біблію та історичну літературу, ви виявите, що вони пожертвували собою для того, щоб це бачення стало реальністю. І, хоча ми не знаємо достеменно, що саме сталося з кожним із них, але ми знаємо, що всі вони, за винятком апостола Івана, померли насильницькою смертю. Сам же Іван був на засланні на острові Патмос за благовістія про Ісуса Христа. Чи доведеться вам померти за Ісуса Христа чи ні, залежить від того, де ви перебуваєте і як Христос сприймається у вашій культурі. Однак, цілком імовірно, що вам і мені доведеться постраждати заради досягнення наших цілей. Це може бути частиною Божого плану з вирощування нас, як ефективних лідерів. Оскільки основою християнської культури і бачення є Бог, я вважаю важливим звернутися до Нього з такою молитвою: «Господи, я бажаю присвятити себе цьому баченню, незважаючи на можливі труднощі і страждання».

Іноді це вимагає від нас зміни напрямку служіння. Зі мною сталося це, коли я вийшов на пенсію. Я насолоджувався життям, будучи пенсіонером. Я любив кемпінг, ходив у походи, катався на велосипеді і робив усе, щоб підтримувати якісну фізичну форму. Одного разу вночі мені наснився сон. У ньому групі людей, частиною якої я був, було доручено розробити стратегічний план на наступний рік. Я не був головний у цій групі. Ми всі були служителями одного рангу. Ми сиділи і говорили про те, як скласти план служіння для регіональної групи церков, розташованих на відстані багатьох миль одна від одної. Як же скласти план служіння, що охоплює всі церкви, з урахуванням особливостей кожної частини нашого регіону, так щоб допомогти один одному в справі поширення царства Божого? На мій подив, Бог продовжував говорити зі мною. І, наче Бог каже мені: «Ти знаєш, як це зробити - йди роби». І я прокинувся з думкою, що це був сон, пов'язаний з моїм життям. Я почав з того, що встав, розмірковував і записав кроки, як зробити реальний план для регіональної групи. Мій попередній досвід служіння завжди був пов'язаний із помісною церквою і деномінацією. Але що-небудь робити з групою, яка географічно й етнічно різноманітна, для мене було чимось новим. Тепер, у мене був план.

При цьому дуже важливо спостерігати як діє Бог і як Він веде вас. Можна сказати, що це вміння чути Бога. Апостоли спостерігали як діє Бог, як Він веде їх і Церкву. У Біблії є випадки, коли Бог використовував сни, видіння, чуда та інші особливі обставини. Наприклад, у книзі Дій ми можемо прочитати про особливий Божий провід, в той час, коли Павло з'ясовує волю Божу для свого місіонерського служіння. На початку, він збирається піти благовістити на захід, в Азію, але Бог

зупиняє його. Він має намір йти на північ, у Вифінію, але Дух Святий не допускає його і в цю місцевість. Натомість Бог направляє Павла до Греції, де він проповідує Євангеліє. У результаті, багато людей увірували і були засновані нові церкви.

Як я вже згадував, схоже сталося з Петром, коли він отримав видіння перед благовістям у будинку Корнилія. Петро діяв відповідно до Божого заклик, навіть незважаючи на те, що деякі юдеї, які були в церкві, спершу жажнулися, аж доки вони самі зрозуміли, що Боже бачення і плани полягають у тому, щоб і погани здобули спасіння.

Для мене завжди найважливішим було виконати Божу волю, а для цього важливо слухати Його. Звісно, в наш час Бог, в основному, промовляє через Біблію, записане Слово Боже. Однак, є й інші чинники, яким теж потрібно приділити увагу, бо через них Бог може направити нас. Особливо мені подобаються приклади колективних пошуків вирішення важливих питань. Річ у тім, що інші люди також слухають Бога. Дивовижно, що Бог визначив нам разом пізнавати, яке майбутнє Він пропонує нам. Для мене книга Дій, розділ 15 завжди була чудовим прикладом групи, що разом навчалася лідерства, намагалася ухвалювати рішення, які були угодні Богові, роздумуючи над Його словом і Його проводом.

У 15 розділі описується Єрусалимський собор. Апостоли і пресвітери вперше зібралися разом, бо не знали, як поводитися з поганами, які увірували в Христа. Були юдеї, які навчали вірян з поган того, що вони повинні слідувати всім старозаповітним законам і переказам. Павло, Варнава та інші місіонери говорили про спасіння без виконання цих справ. Обговорення було тривалим. Висловлювалися різні погляди. Павло й Варнава говорили про те, як Бог діяв, вів їх, благословляв у служінні благовістя і дарував спасіння багатьом поганам без виконання діл закону. Про Боже керівництво свідчив і Петро. Яків обґрунтував свої аргументи на цитатах із книг Священного Писання. Усі аргументи, спільно обдумані групою, послужили підвалиною для ухвали. Вірянам із поган було надіслано листи, в яких йшлося про ухвалу собору. Поганам не потрібно виконувати обряд обрізання. Їм не потрібно дотримуватися всіх святкових днів. Поган не зобов'язували виконувати всі звичаї євреїв. Вони могли бути тими, ким були до прийняття християнства. Їм було запропоновано дотримуватися таких постанов: утримуватися від сексуальної аморальності та крові вбитих тварин, також не вживати в їжу продукти з неї.

Тут важливо помітити якою фразою апостоли почали цей лист: «Це до вподоби Святому Духу і нам». Можливо, Бог говоритиме особисто до вас, як до одного з лідерів. Але, з мого досвіду, найчастіше це відбувається у спільних обговореннях, усередині групи людей, які є частиною своєї культури, коли ви разом намагаєтесь знайти те, до чого закликає вас Бог.

Під час цієї лекції ми розглянули кілька прикладів того, як діяли успішні лідери, про життя яких сказано у Святому Письмі. Наступного разу ми будемо уважніше дивитися на нас із вами і на те, як Бог створив і сформував вас, щоб ви були ефективним лідером, якого хоче бачити Бог.